

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

Abonamentul

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Articolele și corespondența

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se inapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor

un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

La Alba-Iulia

În octombrie 1957 s-au împlinit 9 ani de la marele act al reîntregirii bisericești din Ardeal. Acest fapt a fost sărbătorit în Catedrala Reîntregirii Bisericești de la Alba-Iulia. Acolo — în 20 octombrie — I. P. S. mitropolit Nicolae al Ardealului, P. S. Teofil al Romanului și P. S. Valerian al Oradiei, în fruntea soborului de vicari, consilieri, preoți și diaconi, au slujit sf. Liturghie, mulțumind Domnului pentru binefacerile revărsate asupra Bisericii Sale. Au fost de față: P. S. Veniamin și P. S. Policarp (de la Alba-Iulia), reprezentanți ai Departamentului Cultelor (d. Inspector general Dimulescu și d. Imputernicit Sîntîmbreanu), consilieri, protopopi, profesori de Teologie, preoți și credincioși.

La priceasnă a vorbit P. C. vicar S. TRUȚIA de la Cluj, unul din cei 38 de preoți gr. catolici, care în 1948 au început mișcarea de revenire la Biserica strămoșească. P. C. Sa a arătat cât de mare a fost amărăciunea poporului credincios din Ardeal, din pricina dezbinării în credință, adusă de stăpînirea austriacă. Dumnezeu însă, care nu desparte, ci unește, a împlinit dorul și rugăciunea noastră și după 250 ani de dezbinare a adus întoarcerea fiului rătăcitor la sînul Bisericii strămoșești ortodoxe. Așa s-a împlinit visul de a ne vedea strîns uniți, într-un singur mînunchi, toți cei ce avem aceeași credință strămoșească. Sintem acum iarăși un trup și un suflet, o turmă și un păstor. Așa s-au adevărit cuvintele psalmistului, care zice: „Ce bine și frumos e să fie frații împreună”! Pentru această biruință facem astăzi și pioasă pomenire a fericitilor întru Domnul, cuvioșii Visarion și Sofronie și mucenicul Oprea, care au mărturisit și apărat dreapta credință și care se bucură pentru că frații sînt iarăși împreună.

De aceea, înfrății pentru totdeauna întru dragostea Domnului, să ne rugăm lui Dumnezeu pentru bunăstarea sfintei noastre Biserici strămoșești ortodoxe și pentru pacea a toată lumea.

La sfîrșitul Sf. Liturghii a vorbit I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, care a dat grai bucuriei de a fi ajuns la acest praznic luminat. I. P. S. Sa a spus între altele următoarele: Sintem foarte fericiti că Dumnezeu ne-a adunat iarăși în fața aceluiași altar și sub cupola aceleiași Biserici, una, sfîntă, sobornicească și apostolească a neamului românesc. La acest praznic e cu noi întreaga Biserică din cuprinsul iubitei noastre Patrii, Republica Popu-

lară Romîna. Aici sînt cu noi întîistătătorii patriei noastre — prin reprezentanții lor, — preoții și credincioșii, reprezentați prin clerul și credincioșii ce stau de față. Este aici și Intîistătătorul sfintei noastre Biserici, Prea Fericitul Patriarh Justinian, care ne-a trimis o telegramă, ca să ne bucure cu ea, să ne lumineze și să ne înfrățescă și mai mult inimile și mințile și vrerile, ca într-un gînd să mărturisim în toate zilele vieții noastre, să ne închinăm romînește ca și părinții noștri cei dreptcredincioși, aceiași patrie s-o iubim și ei să-i slujim pînă la cea din urmă răsufare a noastră. Prea Fericitul Patriarh ne scrie următoarele: „La împlinirea a nouă ani de la marele act al Reîntregirii Bisericii Ortodoxe Romîne din Transilvania, gîndul nostru se îndreaptă cu deosebită dragoste către clerul și credincioșii, care înfrății în aceeași credință strămoșească aduc azi rugăciuni de mulțumire către Cel Atotputernic în fața aceluiași altar al dreptei credințe, prin mijlocirea sfinților mucenici Sofronie, Visarion și Oprea. La această aniversare scumpă inimii Noastre sintem cu tot sufletul alături de Inalt Prea Sfinția Voastră și de toți ceice Vă înconjoară cu acest prilej în Catedrala Reîntregirii — Ierarhi, preoți și credincioși. Tuturor le împărtășim părintești binecuvîntări și le trimitem urările Noastre călduroase pentru aniversarea înfrățirii sub aripile ocrotitoare a sfintei noastre Biserici spre slava lui Dumnezeu și mîntuirea sufletelor”.

Umbriți de puterea rugăciunii sfinților mucenici Visarion, Sofronie și Oprea și călăuziți de sfaturile luminate și simțămintele părintești ale Prea Fericitului Patriarh Justinian, făgăduind în această zi de praznic luminat că vom merge pe acelaș drum al înaintașilor noștri, una fiind în credință, în nădejde și în dragoste de Dumnezeu și de Țară. Bunul Părinte cresc, care ne vede bunăstarea inimilor și lumina gîndurilor și curățenia credinței, ne va dărui sănătate și putere în toate — și mai ales mîntuirea sufletului și va da, prin hărnicia noastră, țării întregi bunăstare, unitate, pace, care va fi mărirea și puterea ei de totdeauna. Cu aceiaș fierbinte rugă-

Proorocia păcii

Un om care în istoria luptei pentru pace a devenit celebru este profetul Isaia. Sînt în cartea profetului texte cari în lupta pentru statornicirea păcii în lume ocupă un loc de frunte. Nu e credincios, care să nu fi fluturat pe buze vorbele biblice: „vor face săbiile lor fiare de plug și lăncile lor secere, și nu se va mai ridica neam împotriva altui neam și nu vor mai învăța a se bate”. (Is. 2, 4).

Sînt în aceste cuvinte gînduri minunate, izvorite din adîncul sufletului, că odată lumea totuși se va învrednici de pace statornică și de frăție. Izgonind păcatul prin virtute omul nu va mai răspunde la lovitură cu lovitură. O societate care să nu mai cunoască grozăviile războiului e făgăduința pe care o face profetul. Războiul se organizează în vederea distrugerii, din care rezultă atîtea nenorociri, pacea se întemeiază în vederea construirii. Isaia întrezărește fericirea care rezultă, pentru oameni, prin înlocuirea războiului cu o muncă pașnică. Pămîntul îi este dat omului, nu ca să aibă unde se război, ci ca muncindu-l să-i dea ceea ce îi trebuie pentru viață.

Așadar Isaia 2, 4 este un text însemnat între cele care prevăd o nouă ordine în lume.

Lupta dusă în zilele noastre de oamennii de pretutindenea de a statornici o pace dreaptă și trainică în lume ne arată că cuvintele profetului se pot împlini. De aceea și noi, creștinii, trebuie să luptăm pentru pace, alături de sutele de milioane de oameni cinstiți din întreaga lume. În felul acesta vom împlini voia lui Dumnezeu și dorința popoarelor după pace.

Preot. Prof. N. NEAGA

ciune cerem frăție și pace pentru toată lumea.

Domnul să ne binecuvinteze și să ne ajute în lupta cea dreaptă a mîntuirii sufletelor și a păcii în lume!

A luat apoi cuvîntul P. S. Teofil al Romanului, care a spus că anul 1698 a fost începutul dezbinării dureroase a credincioșilor, iar anul 1948 a fost sfîrșitul acestei dezbinări. Reîntregirea bisericească din 1948 s-a putut împlini, pentru că popo-

Continuare în pag. 3

Biserica din Reciu -- cel dintîi locaş de închinare din Arhiepiscopia Sibiului sfinţit de I. P. S. Mitropolit Nicolae Colan

Parohia ortodoxă romină din satul Reciu (raionul Sebeş), este o adevărată „turmă mică”, în înţelesul evanghelic al cuvîntului (cf. Luca 12, 32): numără abia 83 familii de credincioşi, dar alipirea lor faţă de Sfînta Biserică este pilduitoare.

Înainte cu 17 ani, a fost aşezat ca paroh acolo tînărul preot Ioan Popa, abia scăpat de pe băncile fostei Academii teologice „Andreiene” din Sibiu.

În înţelegere creştinească, paroh şi credincioşi au luat hotărîrea să-şi clădească o biserică. Mai porniseră ei una înainte de aceea şi i-au turnat temelii în beton, dar locul ales în acest scop, pe vatra satului, era expus revărsărilor de ape şi igrasiei. Au părăsit, deci, acel început şi au luat-o de la capăt cu însufleţire nouă — şi cu convenita cheltuială, care nu era puţină.

Vreme de 15 ani, mărgininu-se aproape exclusiv la propriile lor puteri, au robotit încetul cu încetul la durarea ei şi au reuşit s-o dea gata. Au fost ani de încercare aceştia: lucrarea cerea bani, unii şovăiau de la o vreme, dar preotul n-a conţinut a-i stimula la treabă şi a nădăjdi că după orice început bun, veni-va şi bucuria lucrului dus la îndeplinire. Şi treaba s-a făcut: o biserică încăpătoare, de zid, frumoasă ca o mănăstire, a apărut pe cîmpul de răsărit a satului, în mijlocul cimitirului.

Lucru cu totul remarcabil, spre lauda parohienilor şi a preotului-paroh: În tot acest timp, credincioşii şi-au îndeplinit fără greş, cu tragere de inimă, obligaţiile lor patriotice-cetăţeneşti, iar preotul Ioan Popa a mai aflat răgaz şi pentru sporirea calificării sale academice, obţinînd între timp diploma de licenţiat în teologie, la Institutul din Sibiu. Marele Mitropolit Nicolae Bălan, care prezida comisia de examinare şi era la curent cu desfăşurarea lucrărilor de zidire a bisericii, i-a adresat chiar acolo cuvînt de laudă şi încurajare.

Satul era gătit de sărbătoare. Pe uliţi, mestececi înfipti în pămînt într-o aliniere perfectă, încît credeai că au răsărit acolo; la ferestre, covoare şi cusături încadrau icoane şi buchete de flori; din loc în loc montate pe frînghii, porţi de bineventare, bogat împodobite. Parohienii noştri din Reciu îşi aşteptau Arhipăstorul cu convenita cinste.

În dimineaţa praznicului, la cîţiva kilometri de sat, maşina care-l aducea pe Înalt Prea Sfinţitul Mitropolit Nicolae Colan al Ardealului a fost întîmpinată de 6 călăreţi în costume naţionale, care i-au oferit flori şi au rostit cuvinte de bun venit, încadrînd-o apoi şi însoţind-o pe parcurs. În sat, aşteptau la porţi, în veşminte de sărbătoare, pîlcuri de ţărani saşi, asociindu-se prin gesturi de bucurie şi saluturi prieteneşti la bucuria consătenilor lor romîni ortodocşi.

La poarta bisericii, coborînd din maşină împreună cu însoţitorii săi P. C. Secretar Eparhial Dumitru Călugăr şi P. C. Prof. Dr. Grigorie Marcu, Înalt Prea Sfinţitul Mitropolit Nicolae a fost întîmpinat după datină de soborul preoţilor din jur, de P. C. Protos. Anatolie Scurtu (Sibiu-Catedrală), de diaconii catedrali Iosif Bolog şi Vasile

Gîrbu şi de un mare număr de credincioşi romîni şi saşi, aceştia din urmă avînd în fruntea lor pe pastorul locului, Dl Schuster. P. C. Pr. Ioan Besoiu, protopopul raionului Sebeş, a rostit un scurt şi cald cuvînt de bineventare. Fete romînce şi o tînără membră a comunităţii evanghelice săseşti, au oferit flori înaltului ierarh, în vreme ce din mulţime sbureau la picioarele I.P.S. Sale alte flori. I.P.S. Sa a mulţumit tuturor pentru călduroasa primire, dînd grai bucuriei sale de a putea săvîrşi, cu ajutorul lui Dumnezeu, cea dintîi tirnosire de biserică în calitate de Arhiepiscop şi Mitropolit al Ardealului, în Eparhia noastră.

S-a săvîrşit apoi, după ritualul îndătinat, sfinţirea noii biserici şi Sfînta Liturghie arhierască, împreună cu o hirotonire întru diacon. Răspunsurile au fost date de corul bărbătesc al parohiei fruntaşe Răhău.

La sfîrşit parohul locului a prezentat convenita dare de seamă, relevînd jertfelnicia parohienilor pentru podoaba casei Domnului.

În predica sa, I.P.S. Mitropolit Nicolae a arătat însemnătatea praznicului şi a Sfîntei Cruci pentru Biserica noastră, a dat felurite îndemnuri credincioşilor întru îndeplinirea îndatoririlor lor bisericesti şi patriotice şi a răsplătit osîrdia parohului Ioan Popa distingîndu-l cu dreptul de-a purta brîu roşu.

O masă cu mîncăruri de post — a întrunit la orele 15 pe slujitorii bisericesti, membrii corului şi invitaţi din sat şi împrejurimi, în jurul I.P.S. Sale Mitropolitului Nicolae.

SFINŢIREA BISERICII DIN TEIUŞ

A doua zi, duminică 15 septembrie a.c., după ce peste noapte a poposit la Biserica Reîntregirii din Alba Iulia, I.P.S. Mitropolit Nicolae Colan a sfinţit biserica cea nouă ridicată de credincioşii parohiei vechi ortodoxe din Teiuş, circa 200 familii la număr. Însoţit fiind de P. S. Episcop Policarp Moruşca şi de slujitorii bisericesti de la centru mitropolitan mai sus amintiţi, înaltul ierarh a fost întîmpinat în faţa noii biserici de soborul preoţilor locali şi din jur, cuvîntul de bun venit fiind rostit de P. C. Pr. Victor Negrea, protopopul raionului Alba Iulia. Au fost oferite de către un grup de fete în costume naţionale bogate buchete de flori.

Mulţumind pentru primirea făcută, I. P. S. Mitropolit Nicolae a arătat că socoteşte sfinţirea bisericii aceleia şi ca un prilej binevenit de-a da laudă şi mulţumită bunului Dumnezeu pentru recolta îmbelşugată cu care Părintele cereşor a binecuvîntat în acest an ostenele harnicului nostru popor muncitor. Spre a stimula rivna obştească în săvîrşirea de fapte bune şi de folos atît din punct de vedere caritativ, cît şi patriotic, I.P.S. Sa a spus că roadele recoltei excelente din acest an, credincioşii noştri trebuie să le chivernisească aşa fel încît să putem spune, după creştineasca rînduială, că celui cu mult nu i-a prisosit, iar celui cu puţin nu i-a lipsit.

Sfînta Liturghie arhierască, săvîrşită la noul altar, de la ieşirea cu Sfintele Daruri s-a continuat afară, în faţa bisericii, spre a putea fi urmărită de toţi credincioşii.

La sfîrşit, vrednicul paroh Ioan Puia a prezentat convenita dare de seamă, dînd expresie bucuriei credincioşilor pricinuită de faptul că sfinţirea bisericii lor s-a săvîrşit de către I.P.S. Mitropolit Nicolae, care le-a mai fost arhipăstor pe vremea cînd această parohie aparţinea Eparhiei Clujului.

Predica, amplă şi luminoasă, rostită de I.P.S. Mitropolit Nicolae, este cu totul remarcabilă atît prin suflul ei religios, cît şi prin iscusinţa cu care a actualizat însemnătatea praznicului. Între altele, I.P.S. Sa a spus:

Inima mea e învăluită de cea mai sfîntă flacără, de flacăra bucuriei şi a iubirii de oameni, ori de cîte ori sfinţesc vreo biserică.

Luna trecută, am umblat o jumătate de ţară. Sănătatea şi treburi bisericesti, m-au făcut să străbat drumuri lungi, de la Vatra Dornei la Bucureşti, de la Sibiu la Cluj şi Năsăud, de la Tg. Mureş la Sfîntul Gheorghe şi Oraşul Stalin. Inima mea s-a aprins de bucurie nouă, căci pretutindeni pe unde am umblat am văzut construindu-se uzine şi fabrici, spitale şi şcoli, tunele şi sonde petrolifere. Toată ţara e ca un stup de albine harnice, e un vast şantier pe care freamătă ziditorii unei vieţi din ce în ce mai bune. Patria noastră iubită se împodobeşte cu atîtea frumuseţi, de pe o zi pe alta.

Dar bucuria mea de păstor sufleteşor a fost şi mai deplină cînd am văzut înălţîndu-se totodată şi turnuri de biserică nouă sau înnoindu-se cele bătrîne. Mi-am zis atunci: Nu-i oare un popor binecuvîntat de Dumnezeu acel popor care zideşte cu atîta harnicie şi tragere de inimă atît pentru îmbunătăţirea şi propăşirea vieţii pămînteşti, cît şi a celei sufleteşti, pentru viaţa de-aici şi pentru cea cerească? Eu nu pot mulţumi îndeajuns lui Dumnezeu pentru că ne-a făcut popor credincios şi cucernic, plin de dragoste de frate. Cine-i credincios Părintelui din cer, acela-i devotat şi ocîrmuitorilor lui de pe pămînt; cine-i credincios faţă de patria de dincolo, care ne aşteaptă cu răsplăţile Dreptului Judecător, acela-i credincios şi patriei de pe pămînt, ţării aceleia a noastră, care ne cuprinde şi ne ocroteşte pe toţi; cine-i credincios faţă de suflet, acela e credincios şi faţă de fireştile trebuinţe ale trupului, de Dumnezeu încuviinţate.

Ieri — a spus I.P.S. Sa — am văzut într-un sat mic o biserică nouă, plină de credincioşi. Azi, la Teiuş, de asemenea. Cea mai frumoasă biserică nu-i biserică nouă, ci biserică cercetată de toţi credincioşii parohiei. Astfel de biserică am mai văzut destule în ţara mea frumoasă şi prosperă. Eu sînt încredinţat că acolo unde bisericile sînt pline de credincioşi, se golesc temniţele fiindcă scade numărul celor ce săvîrşesc fărădelegi şi se golesc cîrciumele căci se împuţinează numărul celor vicioşi. Cînd se umplu bisericile de credincioşi, se umplu şi căminele culturale de oameni dornici de învăţătură şi luminare, de sfat bun şi de ştiinţă de carte.

I.P.S. Sa a mulţumit tuturor credincioşilor care au dat obolul lor pentru construirea bisericii celei noi din parohia Teiuş, a distins pe preotul-paroh Ioan Puia cu dreptul de-a purta brîu roşu şi a chemat binecuvîntarea lui Dumnezeu asupra tuturor celor întruniţi la rugăciunea de obşte.

Deschiderea Cursurilor

La Institutul Teologic Universitar — Sibiu s-au deschis cursurile pe anul școlar 1957—1958. Solemnitatea de început de an a avut loc în aula Institutului la 5 octombrie 1957, după ce s-a săvârșit Sf. Liturghie și doxologia în capela mitropolitană. Au fost de față: I.P.S. Mitropolit Nicolae, consilieri arhiepiscopesci, profesorii și studenții Institutului.

P.C. Păr. prorector *Spiridon Cindea* a vorbit despre frumusețea preoției, care mijlocește între Dumnezeu și credincioși și a spus că începe un nou an de muncă pentru pregătirea viitorilor slujitori ai Bisericii, legați de popor și de năzuințele lui.

După ce corul studenților, condus de P. C. Păr. Prof. Gh. Șoima a cântat câteva bucăți religioase, I.P.S. Mitropolit Nicolae a spus între altele că începe un nou an de muncă pentru cei ce vor să devină preoți și care sînt „cei mai noi ucenici într-o școală foarte veche”, care împlinesc aproape 150 ani. Cei dinaintea noastră sînt ca un „nor de martori”, care vorbesc despre lumina ce s-a răspîndit de aici pretutindeni. Ei sînt pentru noi un îndemn la muncă și un prilej de mîndrie creștinească. Singură stăruința și o muncă disciplinată pot rodi lucruri trainice, ca pentru Domnul, cum zice Sf. Ap. Pavel. Să vă dați silința ca să creșteți duhovnicește în așa fel încît „tinerețea voastră nimeni să n-o poată defăima”, adică să creșteți numai în bine. În Apostolul ce s-a citit la Doxologie, Sf. Pavel îi scrie lui Timotei să-i aducă felonul și cărțile. Aceste cuvinte ne aduc aminte de sfintele slujbe și de Sf. Scriptură. Purtați cu voi întotdeauna felonul rugăciunii și Sf. Scriptură și alte cărți ale înțelepciunii ca să vă încălziți inima și să vă luminați mințile. În felul acesta vă veți pregăti să fiți folositori și credincioșilor și patriei noastre iubite.

..... Inceputu-s-a astfel o nouă semănătură duhovnicească la Institutul Teologic Universitar din Sibiu. T.

La Alba-Iulia

Urmare din pag. I-a

rul a devenit stăpîn pe soarta sa și credincioșii au fost liberi să-și manifeste voința. De acum dezbinarea aparține trecutului: ea nu va mai apare niciodată. În acești 9 ani de înfrățire s-au stins multe neînțelegeri și amintiri triste, arătîndu-se adevărul, cuprins în cuvintele: „Eu ți-s frate, tu mi-ești frate — În noi doi un suflet bate”. În acești ani și viața religioasă s-a dezvoltat mult. Înainte de 1948, din pricina dezbinării, viața duhovnicească nu s-a putut dezvolta în toată frumusețea ei. De ce? — Pentru că scris este că de am avea credință, cît să mutăm și munții, dacă nu avem dragoste nimica n-am făcut, că cine zice că pe Dumnezeu iubește și pe frațele său urăște minicinos este: Dezbinarea era vrăjmășie între frați și nu dragoste. Acum sîntem una în dragoste frățească și putem înainta și în cele duhovnicești. Să ne străduim pentru propășirea poporului la o viață tot mai bună și mai fericită, pașnică și îndestulată.

Cu acestea s-a terminat praznicul de la Alba Iulia. El a fost mărturie că dreptcredincioșii din Ardeal una sînt întru credința cea adevărată și una sînt în dragostea față de patrie și lupta pentru pace și bună învoire.

T. R.

Sfințire la Sîmbăta de sus

Duminecă, 6 octombrie 1957, a avut loc sfințirea bisericii din Sîmbăta de sus — apuseană. Biserica aceasta a fost zidită de tatăl voevodului Constantin Brîncoveanu. Ea a fost lărgită și pictată de urmașii lui Constantin Brîncoveanu și acum a fost înnoită în întregime și pictată din nou, refăcîndu-se pe unde se putea și vechea pictură. Cinci ani au jertfit și ostenit credincioșii, sub conducerea Pr. N. Toderici, pînă au gătit biserica străveche, împodobindu-o ca pe o frumoasă casă a Domnului. Cinstind vrednicia credincioșilor și a preotului, I.P.S. Mitropolit Nicolae a venit să sfințească biserica împreună cu P.C. Părinți: Vicar T. Belașcu, consilier Gheorghe Secaș, consilier Vlad I., Prof. N. Mladin și cu C. diaconi V. Gîrbu și I. Bolog.

La intrarea în parohie, I.P.S. Sa a fost înțîmpinat de o ceată de călăreți în costume naționale, iară drumul spre biserică era împodobit cu brazi, cu covoare și icoane. La poarta bisericii Inaltul Ierarh a fost primit de soborul a 23 preoți, de credincioși și de corul Catedralei din Sibiu, condus de Păr. Prof. Gheorghe Șoima. Cuvînt de bun venit au rostit: P.C. Protopop A. Brumboiu din Făgăraș și președintele Sfatului Popular din Sîmbăta, care a oferit tradiționala piine și sare. I.P.S. a răspuns, arătînd vechimea bisericii, legătura credincioșilor cu biserica și bunele relații dintre Biserică și Stat, dintre reprezentanții Bisericii și autoritățile de Stat.

După slujba sfințirii a urmat Sf. Liturghie, ascultată de o mulțime de credincioși, care umpleau biserica și locul din jurul ei. Răspunsurile le-a dat corul Catedralei din Sibiu. La sfîrșit I.P.S. Mitropolit Nicolae a vorbit credincioșilor. După ce arată că de trei ori s-au rostit astăzi cuvinte, ce se rostesc numai la sărbătoarea Sf. Paști („veniți de luați lumină” — „Deschideți boeri porțile voastre și va intra împăratul mării”) — „Aceasta este ziua, care-a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într-însa”, întreabă: — Ce legătură este între Sf. Paști și sfințirea bisericii? Răspunsul e clar: La Sf. Paști prăznuim învierea Domnului cea cu slavă, iar acum prăznuim înnoirea sau învierea acestui vechiu lăcaș de rugăciune, pentru izbăvirea sufletească a tuturor celor ce se vor ruga într-însul. Azi am deschis larg porțile bisericii, pentru ca această biserică înnoită și împodobită să vă primească pe toți, ca o mamă bună, care dă-că-și deschide brațele o face ca să primească pe toți pruncii săi, și buni și răi, și mai puțin buni și mai puțin răi. Pentru o mamă toți copiii sînt deopotrivă; ea îi are dragi pe toți. Așa și Sf. noastră Biserică își deschide ușile, ca o mamă bună brațele, ca să primească pe fiii ei dragi, și în zile de bucurie și în zile de întristare, în zile senine și în zile pline de nori. Iată de ce ziua de azi este cu adevărat ziua, pe care-a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într-însa. Cu toții ne bucurăm, pentru că de la această biserică vor lua lumină toți cei ce vor intra într-însa. Ba cum în ziua Sf. Paști, credincioșii își aprind lumînarea și duc lumina ei în casele lor, tot așa de cîte ori vin la biserică ei iau lumină pentru viața lor, pentru toată viața — căci cine știe dacă a doua duminică, a doua zi sau chiar peste două ceasuri mai poate veni sau nu. Eu cred că atunci cînd sîntem în biserică ne luăm lu-

mină sfîntă pentru toată cărarea vieții noastre pînă în clipa morții.

Se cade să ne bucurăm într-o zi ca aceasta, pentru că credincioșii, în frunte cu vrednicul lor păstor sufletesc, au împodobit biserica din nou. Aici intrăm ca într-o casă părintească, în care fiecare colț ne mîngîie privirile și care ne cuprinde cu dragoste. Aici a fost locul bunicului, dincolo al bunicii, aici a fost locul mamei, dincolo al tatălui, aici a fost locul unui frate, dincolo al unui prieten. Așa mă gîndesc la casa părintească; așa mă gîndesc și la această sf. biserică. Aici s-au închinat de aproape 300 ani moșii și strămoșii și părinții noștri. Ei toți sînt de față la praznicul acesta și vă laudă pentru credința și dragostea voastră față de biserica aceasta, care a fost întotdeauna mama cea bună a tuturor. Spuneți la toți marea noastră bucurie cu inimile încălzite de dogorile rugăciunii.

De cîte ori trec prin părțile acestea simt duhul marelui voevod Constantin Brîncoveanu. Așa cum în Moldova pretutindeni te întâlnești cu Ștefan cel Mare, așa pe aceste meleaguri vezi urmele lui Brîncoveanu. Aceasta ne îndeamnă să creștem în credința față de Tatăl cel cereș și dragostea față de Patria noastră pămîntească, patrie care ne cuprinde, ne ocrotește și ne hrănește pe toți. Bunul Dumnezeu să vă dea puteri, ca să vă puteți face datoriile creștinești și românești, fiecare acolo unde se află, ca astfel Dumnezeu să vă binecuvinteze și urmașii să vă laude, ca pe unii care lupta cea bună ați luptat, credința ați păzit.

Vă doresc să umpleți întotdeauna biserica așa ca azi și să vă împărtășiți și mai departe din dragostea și lumina acestui praznic.

După aceea a vorbit C. Păr. N. TODERICI, parohul din loc. Arătînd că datoria credincioșilor e de a păstra și înnoi cele lăsate nouă de strămoși, C. Sa face un scurt istoric al bisericii din parohia Sîmbăta de sus — apuseană: zidită prin 1657 de vornicul Preda Brîncoveanu, înnoită și pictată în 1784 de Nicolae și Manolache Brîncoveanu, ea a mai fost reparată și lărgită în 1889 și 1911. Intre 1952—1957 s-a făcut o înnoire generală de la acoperiș și pînă la temelii. Pictura s-a săvîrșit de pictorul Vasu, care a refăcut vechea pictură și unde aceasta era de tot ștearsă a făcut pictură nouă. Lucrarea este roada jertfelniciei credincioșilor. Dar „oricît ar fi de frumoase zidurile acestea în valoare destul de mare, totuși adevărata biserică voi sînteți iubiți parohieni.

Deci, precum vedeți că este împodobită Casa Domnului să căutați ca și sufletele voastre, încă de azi înainte mai ales, să se înnoiască.

Să cercetați această biserică nu numai cu trupul, ci și cu sufletul.

Precum Moisi, mai întii s-a lepădat de noroiul încălțămintelor sale, apoi s-a apropiat curat de rugul arzător unde se auzea glasul Domnului — așa și noi cei de azi să ne apropiem primeniți sufletește de altarul acestei frumoase biserici sfințită azi.

Dumnezeu, din lăuntru acestei biserici, care este plină de mărirea Sa de pe altarul care l-a ales de locuință sfîntă a sa, vă cheamă ca să ve-

Continuare în pag. 4

Intrarea în Biserică

Am trecut odată printr-o parohie și am văzut o biserică nouă, mare și frumoasă. Cum biserica era deschisă am intrat înăuntru. Acolo doi pictori lucrau de zor, ca să termine pictura. M-am bucurat, când am văzut la credincioșii din aceea parohie atîta râvnă pentru casa Domnului. Și am întrebat: „cine e preot aici?” Mi s-a răspuns: „N-avem preot”. — „Atunci, de ce vă grăbiți să terminați biserica?” Au zis: — „Noi pregătim biserica, pentru ca să intre și să slujească în ea preotul ce va veni”. Mi-am zis: „cu adevărat buni credincioși sînt aceștia și bine cinstitori ai preotului, pe care doreau să-l primească cu toate gata făcute”.

Mergînd pe drum mai departe m-am gîndit: „așa a lucrat și Dumnezeu cînd a binevoit să trimită pe Fiul Său în lume care este „preot în veac”, marele Arhiereu: întîi a pregătit lăcașul sfințit, biserica, în care să se sălășuiască Hristos. Apoi a venit Marele Preot și s-a arătat nouă. Căci nu din orice femeie urma să se nască Hristos. Ci numai din femeia, pe care o va alege și o va sfinți Dumnezeu însuși”.

Noi știm că îndată după căderea în păcat a lui Adam și a Evei, Dumnezeu a făgăduit că sămînța „femeii” va zdrobi capul șarpelui. Proorocul Isaia spune că sămînța aceea va fi „Emanuil” adică „Dumnezeu cu noi” și că femeia din care se va naște Dumnezeu va fi fecioară curată (cap. 7). Iar proorocul Ezechiel seamănă pe aceea fecioară cu un templu, cu o biserică, în care intră numai Dumnezeu, um-

plîndu-o de o strălucire negrăită (Ez. 44, 1—2).

Și proorociile s-au împlinit. Dreptii Simeon și Ana, la bătrînețele lor, au primit de la Dumnezeu, prin rugăciune stăruitoare, o pruncă Maria, pe care au închinat-o Domnului. Cînd copila a împlinit 3 ani, ei au dus-o la templul din Ierusalim și au dat-o în grija preoților, ca aici să crească slujind Domnului. Această faptă o sărbătorim la praznicul „Intrarea în Biserică”. Aici fecioara Maria a viețuit în rugăciune necontenită, în citirea cărților sfinte, în gînduri sfinte și fapte frumoase. Citind proorocia de la Isaia preacurata fecioară Maria dorea să ajungă să fie slujitoarea acelei Fecioare, care va naște pe Mesia. Și trăia într-o curățenie așa de mare, încît în toată viața ei n-a săvîrșit nici un păcat, gîndul, inima și trupul ei fiind înfrumusețate cu toate cele plăcute Domnului. Ea era ca un crin, ca o floare prea slăvită, de a cărei frumusețe se minunau nu numai oamenii, ci și îngerii. Crescută lîngă altarul Domnului, Dumnezeu însuși a împodobit-o, ca să fie templu sau biserică, pregătită pentru primirea Arhiereului celui Mare, pentru primirea lui Mesia.

De aceea, cînd a fost trimis de Dumnezeu arhanghelul Gavriil, ca să vestească fecioarei Maria, că Ea este aleasă să nască pe Mesia, însuși arhanghelul s-a închinat ei cu cuvintele: „Bucură-te cea plină de dar, Domnul este cu tine” (Lc. 1, 2, 8). Căci arhanghelul însuși se minuna și se cutremura de o frumusețe și o taină ca aceasta.

Iată, prunca Maria a intrat în Biserică, pentruca Ea însăși să devină „Biserică sfințită” a Domnului. Să ne bucurăm împreună cu îngerii și să cinstim pe Fecioara Maria, căci ea este mai curată decît cerurile și ea este sălășul pregătit de Dumnezeu, pentru ca prin Nașterea lui Hristos să vedem mîntuirea!

Părintele NICOLAE

Biserica din Reciu

Urmare din pag. 2

La sfințirea bisericii din Teiuș au fost de față Dnii: Florin Boboșca, inspector general în Departamentul Cultelor și I. Sintimbrean, împuternicitul pentru culte al regiunii Hunedoara.

După masa de obște, I. P. S. Sa a făcut o scurtă vizitație la Geoagiul de Sus, unde acum 400 de ani exista o episcopie, iar la înapoiere a vizitat marea biserică ortodoxă revenită din Teiuș, unde a fost întîmpinat și primit cu cinstea cuvenită de parohii ei, de epitropi și membrii Consiliului parohial și de credincioșii aflați întîmplător acolo.

În după-amiaza aceleiași zile, I. P. S. Sa s-a înapoiat la reședința sa din Sibiu.

În cele cîteva luni care s-au scurs de la înscăunarea sa, I. P. S. Mitropolit Nicolae a avut cîteva prilejuri de-a face vizitații canonice, atît în Arhiepiscopie, cît și în cuprinsul Episcopiei Vadului, Feleacului și Clujului, al cărei locțiitor de scaun este pînă la alegerea noului episcop. La Sfînta Mănăstire de la Sîmbăta de Sus, cu prilejul hramului, la Huedin și Năsăud, unde a tîrnosit bisericile locale și în alte părți ale celor două eparhii, înaltul ierarh a dus credincioșilor cuvînt de pace și de învățătură creștinească, povățuindu-i la îndatoririle patriotice față de scumpa noastră Patrie, Republica Populară Romînă.

„TELEGRAFUL ROMIN”

Sfințire la Sîmbăta de sus

Urmare d'n pag. 3

niți aici să-i aduceți închinăciunile ce i se cuvin și să primiți harurile ce v-a pregătit.

Pentru voi iubiți creștini, se deschid porțile bisericii pe care Sf. Scriptură le numește porțile cerului. Aici este locul unde veți afla odihna sufletelor voastre: aceasta este casa voastră de rugăciune, altarele jertfelor voastre; aici vă privește Dumnezeu în orice timp și în orice împrejurare, aici vă plîngeți păcatele, aflați mîngăiere în necazurile și amărăciunile vieții, cîntați laude lui Dumnezeu, primiți bine cuvîntările sale, ascultați sf. Evanghelie și luați parte la sf. taine”.

Îndeamnă apoi la aducerea aminte de ctitorii brîncoveni și de vrednicul de pomenire mitropolit Nicolae Bălan. Mulțumește apoi I. P. S. Mitropolit Nicolae Cîlan, pentru că a venit la sfințire și celor ce au cinstit cu prezența lor acest praznic. Mulțumește credincioșilor pentru râvna și munca lor și organelor locale de stat pentru sprijinul ce l-au dat.

† Prot. Ioan Duma

Nu de mult (în iulie a. c.) s-a stins din viață prot. pensionar Ioan Duma. Născut în 9 aprilie 1884 la Boian dintr-o familie de țărani, care număra 14 copii, încă din școala primară s-a arătat plin de daruri: minte isteasă, voce frumoasă, ascultător și harnic. De aceea a fost îndrumat la liceul din Bîaj, pe care l-a terminat ca elev eminent. Între 1903—1906 a urmat Institutul Teologic din Sibiu. Remarcat ca un student de nădejde, arhiepiscopia Sibiului îi dă bursă și studiază la Facultatea de Teologie din București, apoi la Facultatea de Științe Naturale din Budapesta (1907—1911). În vremea asta începe a tipări articole și literatură în revistele „Luceafărul”, „Tribuna”, „Telegraful Român”. În 1912, căsătorindu-se cu fiica preotului S. Stanca, se stabilește preot în Petroșani (Valea Jiului), unde peste cîțiva ani e ales protopop. Pentru vredniciile lui a fost cinstit de Arhiepiscopia Sibiului cu titlul de iconom stavrofor.

În ultimii ani s-a retras — ca pensionar — la fiii săi din București, unde slujea ca îmbisericit la Biserica Sf. Gheorghe-Vechi. A slujit altarul și pe credincioși vreme de 45 ani.

Înalt de statură, avea o înfățișare impunătoare și plăcută. Vocea lui umplea Biserica și în sobor era mereu în frunte. Slujea cu evlavie și frumos, în așa fel că pătrundea pe cei ce-l auzeau de o înălțătoare bucurie. Predica cu miez și cu înțeles. Explica Sf. Scriptură și învățăturile sfinte, punîndu-le în legătură cu viața credincioșilor. De aceea biserica era mereu plină.

A înnoit și a pictat biserica, a mărit casa parohială, a organizat pe credincioase ca să poarte grije de podoaba bisericii și de ajutorarea celor lipsiți și bolnavi, a întemeiat cor bisericesc, care pe lîngă răspunsurile la Sf. Liturghie, a dat și serbări religioase, concerte de colinde, ș. a. În felul acesta viața bisericească din parohie s-a desfășurat tît mai bogată.

Cîtă vreme a fost protopop, în protopopiatul Valea Jiului s-au ridicat mai multe biserici și case parohiale și s-au format preoți vrednici în toate parohiile.

Om învățat, n-a încetat niciodată să citească și să scrie. A fost mereu ales deputat în Adunarea Eparhială, unde glasul lui era ascultat cu plăcere.

Privind peste anii de slujire a Bisericii și a credincioșilor, putem spune despre prot. Ioan Duma cuvintele Sf. Apostol Pavel, că lupta cea bună a luptat și că după 45 ani de luptă l-a așteptat cununa veșniciei.

Ceice l-au cunoscut și prețuit îl vor pomeni mereu în rugăciunile lor, ca Domnul Dumnezeu să-l odihnească între preoții cei bineplăcuți Lui la altarul cel ceresc.

T. R.

Terminîndu-se slujba, peste 300 de credincioși au luat masa într-o sală încăpătoare. Aici au vorbit: P. C. Prot. Brumboiu despre vrednicia Păr. Toderici, P. C. Vicar Traian Belascu despre legătura Ierarhului cu credincioșii și despre datoritiile față de Biserică și față de Patrie și un credincios din parohie. I. P. S. Sa a mulțumit tuturor și i-a îndemnat să fie buni fii ai Bisericii și buni cetățeni ai patriei.

Așa s-a prăznuit sfințirea bisericii reînnoite din Sîmbăta de sus-apuseană, izvor de daruri duhovnicești pentru cei ce se închină la altarul ei cu credință.

N.